

DEBATA PODWÓRKOWA- ŁĘKNICE

Data i miejsce przeprowadzenia konsultacji:

11.10.2017 – Łęknice Zespół Szkół nr 4 ul. Łęknice 35 Dąbrowa Górnicza

Czas trwania: 16:00-19:00

Osoba prowadząca punkt i moderatorzy: Piotr Seremet, Mariusz Stefaniak.

Liczba osób, które wzięły udział w konsultacjach: 22 uczestników (w tym 6 dzieci).

W ramach debaty uczestnicy brali udział w trzech ćwiczeniach:

Praca w grupach:

- każdy z uczestników debaty otrzymał te **same 4 pytania dotyczące śródmieścia Dąbrowy Górniczej** – w przeszłości, teraźniejszości i pożądanej przyszłości:

o Czy zdarza się Wam przyjeżdżać do śródmieścia Dąbrowy Górniczej? Jeśli tak – w jakim celu? Jeśli nie – dlaczego?

o Czy kiedyś przyjeżdżaliście /przyjeżdżaliście do centrum z innych powodów? Co się zmieniło w tej kwestii?

o W jaki sposób chciał(a)byś tu spędzać czas (a teraz tego brakuje)?

o Co jest do tego potrzebne (infrastruktura, usługi, inne)?

Mieszkańcy wspólnie omawiali odpowiedzi na pytania. Przebieg dyskusji na bieżąco notował przypisany do grupy moderator.

Praca w grupach: **na mapie śródmieścia Dąbrowy mieszkańcy zaznaczali dwa typy miejsc/obiektów miejskich:** zielonym post-item te, które są dla nich ważne, ciekawe, lubiane a czerwonym te, których brakuje – a więc są propozycją zmiany, wprowadzenia nowego rozwiązania.

- **warsztat projektowy**, którego celem było zaproszenie mieszkańców do wspólnego lub indywidualnego projektowania rozwiązań dla śródmieścia Dąbrowy Górniczej.

Zadanie zostało wykonane zgodnie z zamówieniem. Debata podwórkowa przygotowana została

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 w oparciu o informacje zawarte w „Opracowaniu zbiorczym zawierającym scenariusze działań, które mają być podjęte podczas procesu rewitalizacji terenu objętego projektem „Fabryka Pełna Życia - rewitalizacja śródmieścia Dąbrowy Górniczej” przygotowanym przez Pracownię Badań i Innowacji Społecznych „STOCZNIA”.

ĆWICZENIE 1

1. Czy spędzacie czas w śródmieściu Dąbrowy Górniczej?

Większość mieszkańców dzielnicy Łęknice odwiedza dzielnicę Śródmieście sporadycznie.

Mieszkańcy twierdzą, że najczęstszym powodem odwiedzania centrum Dąbrowy Górniczej jest:

- zakupy w centrum handlowym Pogoria i okolicznych punktach handlowych,
- Pałac Kultury Zagłębia – występy, przedstawienia,
- plac Wolności – wydarzenia,
- park Hallera w celach wypoczynkowych i rekreacyjnych,
- Miejska Biblioteka Publiczna – zajęcia dla dzieci
- praca,
- Giełda Staroci,
- imprezy miejskie – Dni Dąbrowy, Dożynki,
- wizyty w kinie Helios,

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020
- udział w wydarzeniach sportowych,

Uczestnicy debaty wskazali problemy, które powodują, że spędzanie czasu w śródmieściu nie jest dla nich atrakcyjne. Najczęściej z nich wymieniano:

- brak miejsc spotkań o różnym charakterze takich jak kawiarnie, restauracje, puby,
- problemy komunikacyjne, zbyt mało połączeń,
- ograniczona ilość bezpłatnych atrakcji dla dzieci, w których mogłyby uczestniczyć całe rodziny,
- problemy z parkowaniem,
- krótko otwarte lokale gastronomiczne,
- problemy z przemieszczaniem się z Pl. Wolności do Parku Hallera – przejścia podziemne nie ułatwiają komunikacji pomiędzy tymi częściami dzielnicy,
- większość atrakcji, warsztatów jest przygotowana dla takich grup wiekowych jak dzieci i seniorzy, brak oferty dla osób w przedziale 30-50 rozwijających ich zainteresowania,
- brak ofert/miejsc gdzie mogliby udać się rodzice z dziećmi - zostawić je pod opieką i sami uczestniczyć w wydarzeniach,
- brak miejsc gdzie można usiąść swobodnie razem – istniejące nie sprzyjają do rozmów, ławki ustawione wzdłuż chodników, nie do siebie, słaba funkcjonalność (ławki z stolikami gdzie można usiąść w kilka osób),

2. Czy kiedyś przyjeżdżaliście do Dąbrowy Górniczej z innych powodów?

Uczestnicy debaty wskazali na zmianę celów przyjazdu do centrum jaka zaszła na przełomie lat. Najczęstszym powodem odwiedzania Śródmieścia było dokonywanie zakupów na ul.3-go Maja. W obecnej chwili znajdują się tam w zdecydowanej większości banki, centra finansowe. Ulica jest zastawiona parkującymi samochodami. Obecnie mieszkańcy rzadziej odwiedzają to miejsce. Kiedyś znajdowało się tam kino Bajka, które było odwiedzane. Na tą chwilę mieszkańcy realizują swoje zakupy głównie w Centrum Handlowym Pogoria, które jest oddzielone od tej części

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 dzielnicą drogą, co utrudnia poruszanie się pomiędzy tymi miejscami. Powoduje to, że odwiedzający udają się głównie do CH Pogoria. Budowa centrum handlowego miała też wpływ na zamknięcie wielu sklepów w okolicy centrum, które nie wytrzymały konkurencji. To spowodowało też odpłynięcie osób odwiedzających centrum miasta do CH Pogoria.

Wcześniej w tej części miasta znajdowały się instytucje Urzędu Miejskiego, co powodowało naturalny napływ interesariuszy do Śródmieścia. Przeniesienie funkcji administracyjnych z Śródmieścia Dąbrowy Górniczej na ul. Graniczną spowodowało spadek ilości osób odwiedzających Śródmieście.

Dawniej większość mieszkańców podróżowała komunikacją miejską, bądź koleją do pracy, szkoły. Przystanki autobusowe w centrum stanowiły miejsce przesiadkowe dla dużej liczby mieszkańców Dąbrowy Górniczej. Przez wiele lat ciągi komunikacyjne opierały się na kierunku Huta Katowice – Centrum Dąbrowy Górniczej. Na tą chwilę, większość mieszkańców pracuje w firmach, które nie znajdują się na tej osi komunikacyjnej, wymusza to na nich znalezienie najdogodniejszego połączenia z domu do pracy. Często muszą decydować się na podróż własnymi środkami komunikacji, co powoduje wzrost ilości samochodów na terenie miasta.

Najczęściej grupą odwiedzającą centrum miasta jest młodzież, udaje się ona do CH Pogoria, które jest traktowane jako miejsce spotkań.

3. W jaki sposób chcielibyście spędzać tu czas?

Często wysnuwanym postulatem przez uczestników debaty podwórkowej było:

- stworzenie miejsc do spotkań ze znajomymi i związane one były najczęściej z pubami, kawiarnia, restauracjami. Aby spełniały one funkcję rozrywkowo-kulturalną.

Zwrócono potrzebę na stworzenie miejsca spotkań, warsztatów również dla grupy wiekowej 30-50. Na tą chwilę większość działań jest skierowana dla dzieci lub seniorów. Uczestnicy chcieliby móc również rozwijać swoje zainteresowania, pasję. Dla mieszkańców ważne jest aby miejsce to było różnorodne, aby każda grupa wiekowa mogła znaleźć tam coś dla siebie. Ważną potrzebą jest stworzenia różnego rodzaju gastronomii dostępnej zarówno na wolnym powietrzu jak i w pomieszczeniach zamkniętych (food tracki). Aby lokale te były zróżnicowane cenowo i stylowo.

Mieszkańcy również sugerowali o potrzebie zmiany siatki komunikacyjnej, która ułatwi im dotarcie do centrum miasta, większą ilość połączeń, bądź wprowadzenia kursu nocnego, który pozwoliłby na powrót do miejsca zamieszkania z śródmieścia Dąbrowy Górniczej.

Nową propozycją było stworzenie miejsca edukacyjnego na wzór Centrum Kopernika w Warszawie. Byłoby to miejsce gdzie całymi rodzinami można by było spędzać czas oraz rozwijać wiedzę i umiejętności dzieci i młodzieży poprzez wspólną zabawę i doświadczenia.

Zwracano również uwagę na wcześniej zamykane lokale - sugerowano, aby powstały miejsca, gdzie można się pobawić przy różnego rodzaju muzyce, koncertach, klub studencki. Lokale te powinny być czynne dłużej niż do godziny 22:00. Dzięki takiej ofercie, mieszkańcy nie będą musieli jeździć do innych miast takich jak Sosnowiec, Katowice.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Ważną sprawą dla mieszkańców było stworzenie miejsc wystawowych, handlowych dla lokalnych rzemieślników, rolników, twórców mających promować np. gińące zawody. Apelowano aby w śródmieściu nie pojawiły się kolejne markety, których jest za dużo. Proponowano również stworzenie więcej atrakcji w Parku Hallera również dla innych grup wiekowych nie tylko dzieci.

4. Co jest do tego potrzebne (infrastruktura, usługi, inne)?

W celu zrealizowania wyżej wymienionych pomysłów należy – wg uczestników debaty – należy przygotować odpowiednio inwestycje oraz pozyskać odpowiednie środki finansowe na ich realizację, tak aby nie trwało to latami.

Aby mieszkańcy chętnie odwiedzali Śródmieście należy:

- przygotować odpowiednią ofertę handlowo-usługową,
- zagospodarować odpowiednio budynki, wyremontować je, pozyskać inwestorów,
- ograniczyć ruch samochodowy w centrum,
- zmienić sieć połączeń komunikacyjnych,
- opracować system informacji o wydarzeniach organizowanych na terenie Śródmieścia, aby

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 docierały one odpowiednio wcześniej do zainteresowanych,

- odpowiednia oferta kulturalno-rozrywkowa, warsztatowa również dla grupy wiekowej 30-50,
- dłużej działające lokale gastronomiczne,
- odpowiednie miejsca parkingowe pozwalające na pozostawienie bezpiecznie samochodów.

ĆWICZENIE 2

Ważne miejsca jakie wskazywali mieszkańcy na mapie Dąbrowy Górniczej to:

- Pałac Kultury Zagłębia,
- Park Hallera,
- Plac Wolności
- dworzec kolejowy,
- Centrum Handlowe Pogoria,
- ul. 3-go Maja,
- przejścia podziemne i przystanki,
- Hala widowiskowo-sportowa Centrum,
- Miejska Biblioteka Publiczna.

Najważniejsze zmiany proponowane przez mieszkańców to:

- stworzenie zaplecza technicznego na potrzeby takich lokali jak: puby, restauracje, kawiarnie,
- rozszerzenie oferty rozrywkowo-kulturalnej,
- stworzenie miejsc dla usługodawców takich jak: szewc, krawcowa itp.,
- mała architektura dostosowana do obecnych realiów, np. ławki, które pozwolą usiąść wygodnie naprzeciwko siebie i rozmawiać,
- rozbudowa placu zabaw w Parku Hallera,
- zagospodarowanie terenu Fabryki Pełnej Życia,
- ograniczenie ruchu samochodowego w samym centrum lub przeniesienie go na zewnątrz,
- remont dworca PKP połączony z większą ilością połączeń lokalnych, miejsca parkingowe aby móc

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 dalej podróżować,

- uzupełnienie infrastruktury w Parku Hallera w zakresie małej architektury – (więcej ławek, stołów gdzie będzie można usiąść i porozmawiać),

ĆWICZENIE 3 WARSZTAT PROJEKTOWY

Sztuczny stok

Jedną z propozycji na atrakcję dla różnych grup wiekowych jest stworzenie sztucznego stoku całorocznego, ślizgawek umożliwiających zabawę przez cały rok, np., na oponach. Pomysł skierowany głównie do rodzin z dziećmi.

Wieża widokowa

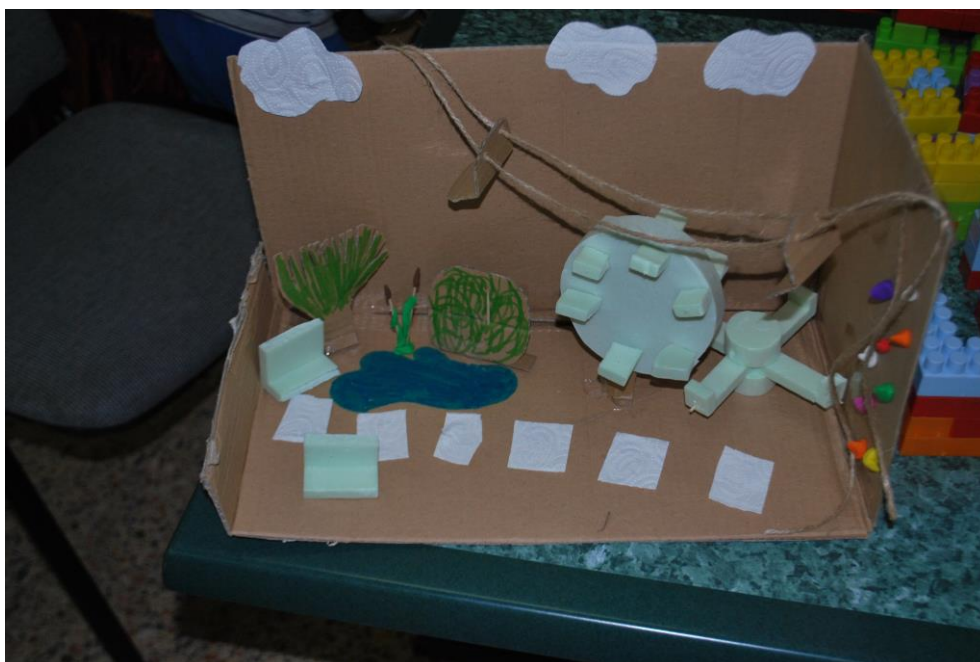

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Zaproponowano stowrzenie wieży widokowej wraz z obiektem edukacyjnym na wzór Centrum Kopernika w Warszawie. Miejsce to miałoby rozwijać wiedzę i umiejętności mieszkańców, dzieci. Można by prowadzić tam cykle warsztatów, spotkań.

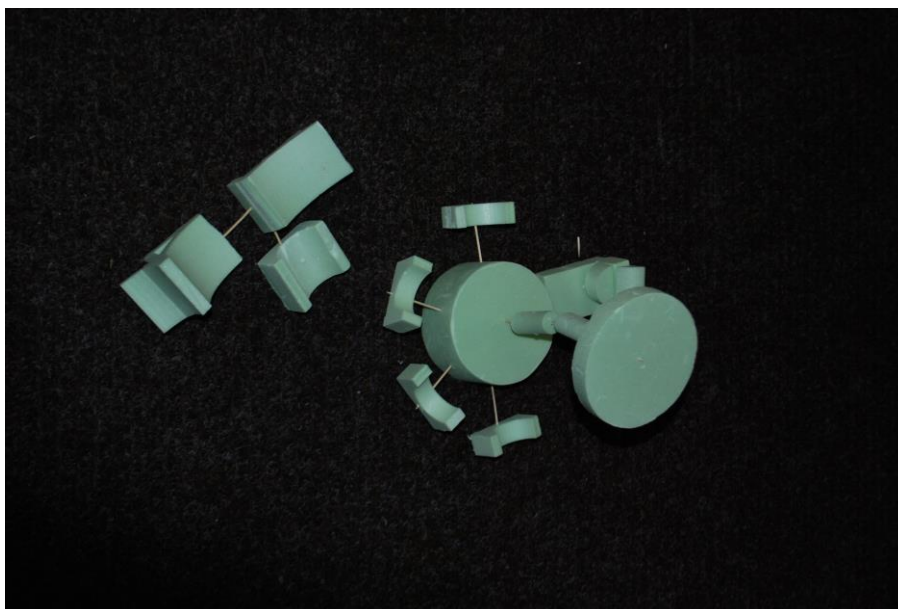
MINI PARK

Podczas projektowania zaproponowano również formę Mini Parku, gdzie znajdowałyby się elementy parku linowego, karuzele, ścianka wspinaczkowa. Miejsce gdzie mogłyby odpoczywać

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 całe rodziny.

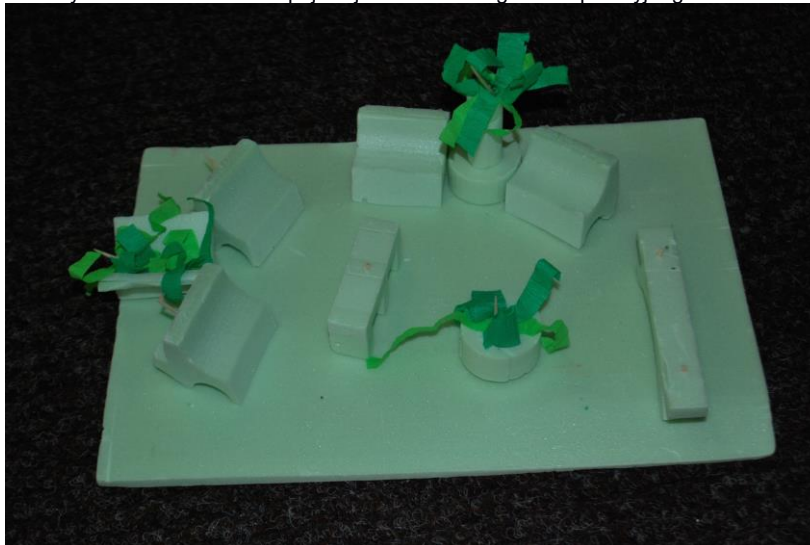
Mała architektura

Został również poruszony przez mieszkańców temat małej architektury. Jeden z mieszkańców zaprojektował przykładowe jej elementy jak mogłyby wyglądać. Ich głównym atrybutem ma być funkcjonalność, że ludzie będą mogli usiąść, porozmawiać, widzieć siebie naprzeciwko. W obecnej sytuacji ułożenie ławek nie sprzyja nawiązywaniu kontaktów.

Ławki w Fabryce Pełnej Życia

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Jedna z osób również nawiązała do małej architektury, jednak propozycja miałyby być skierowana do terenów Fabryki Pełnej Życia. Takie formy miałyby umożliwić na odpoczynek, być może mogłyby się znajdować w ich okolicach przenośna biblioteka.

Tor przeszkód

Zaproponowano stworzenie toru przeszkód z elementami wspinaczkowymi, gdzie osoby w różnym wieku i poziomie sprawności fizycznej mogłyby sprawdzić siebie oraz podnosić swoje kondycję fizyczną.

REKOMENDACJE NA PRZYSZŁOŚĆ

Debata podwórkowa była prowadzona w dzielnicy Łęknice, na terenie Zespołu Szkół nr 4, przy ul. Łęknice 35.

Uczestników debaty rekrutowaliśmy poprzez rozwieszenie plakatów na osiedlu w charakterystycznych miejscach takich jak: szkoła podstawowa, przystanki, filii biblioteki miejskiej. Do poinformowania mieszkańców dzielnicy wykorzystaliśmy media społecznościowe oraz zaprosiliśmy do współpracy osoby znajome, mieszkające na tym osiedlu. Dużym motywatorem do zachęcenia mieszkańców dzielnicy w uczestnictwie były zorganizowane animacje dla dzieci.

Po uwagach z wcześniejszej debaty wprowadziliśmy zmiany w trakcie jej prowadzenia. Moderatorzy podchodzili do mieszkańców zapraszając ich do udziału w debacie. Dzięki temu nawiązywaliśmy dobre relacje z uczestnikami, jednocześnie nie zabierając im dużo czasu.

Głównie prowadziliśmy wywiad z mieszkańcami, którzy odpowiadali na zadane pytania przedstawione w metodologii debaty, a moderatorzy zapisywali ich odpowiedzi i uwagi.

Warsztat projektowania ze styroduru wzbogaciliśmy o takie elementy jak plastelina, klocki, lego, klocki drewniane. Pozwoliło to na tworzenie bardziej kreatywnych projektów budynków, urzędzeń czy też miejsc. Elementy te wzajemnie się uzupełniały i pozwalały na lepsze efekty. Osoby dorosłe niechętnie uczestniczyły w warsztacie ze styroduru. Wspólna praca z dziećmi pozwalała na przełamanie bariery i nawiązanie relacji oraz tworzenie projektów.